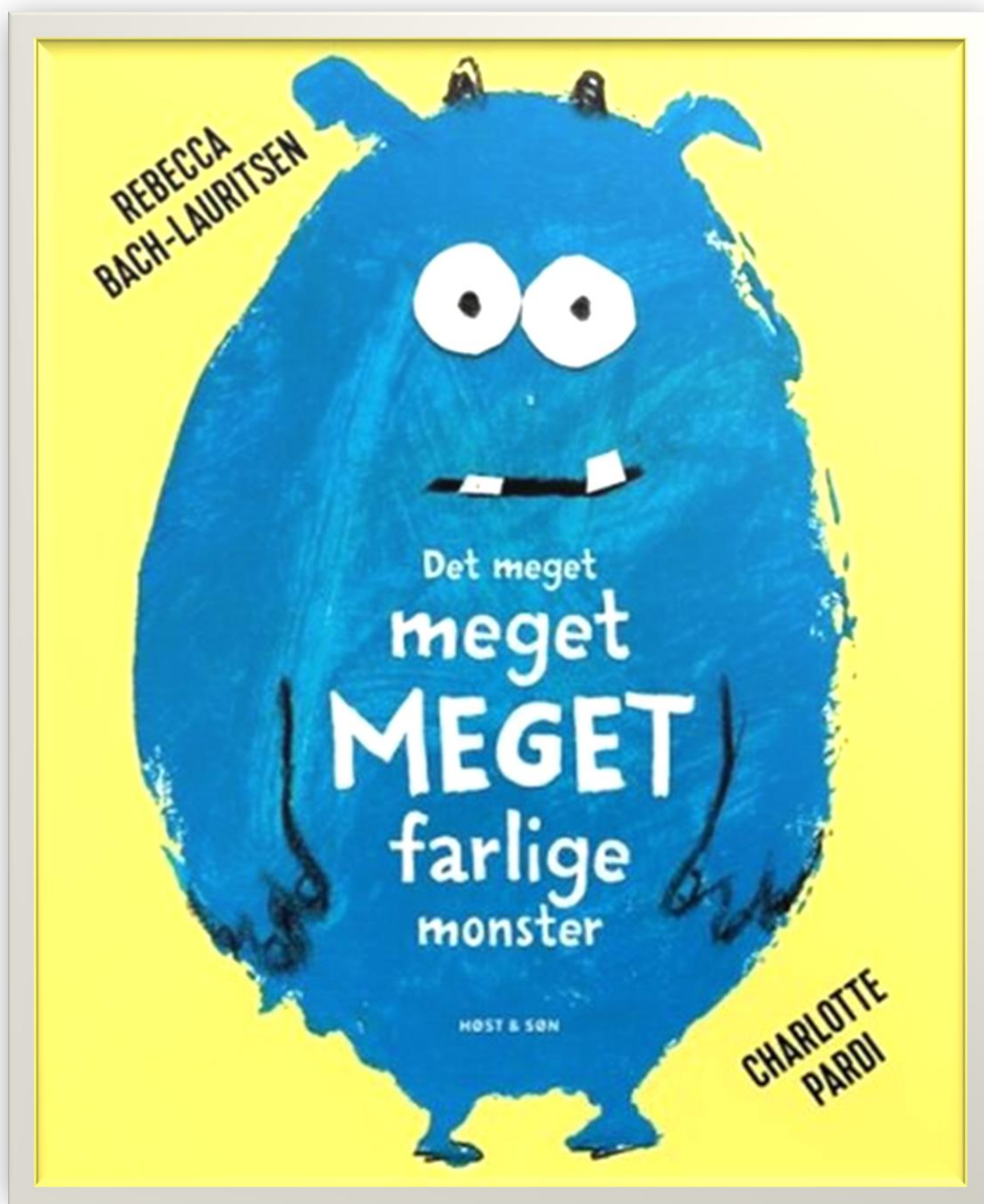

Rebecca Bach-Lauritsen - Det meget, MEGET farlige monster

Filosofiske litteratursamtaler med billedbøger

Resume af fortællingen

Et monster prøver at skræmme en dreng. Alt er som det plejer. Eller. Det mislykkes! Der er ellers blod under neglene, slim mellem tænderne, ondskab i øjnene. Se dog! Men appellerne har ingen effekt. Drengen vil bare gerne fortsætte med dagens dont, men så indtræffer chokket! En undseelig edderkop får drengen til at tabe kaffen. Det er skræmmende.

Hvad gør man som monster? Der er ikke andet for end at sluge drengen i en mundfuld. Ned i maven og mørket. Her kan da umuligt være rart, men sørme. Maven er faktisk en hyggelig stue, når man blot tænder lyset. Og monsterets øjne lyser gule. Og så er der vist ikke andet at gøre end at spørge drengen om hjælp. *Kan du ikke rode i min mave, så det hele bliver ødelagt?* Drengen hjælper og kommer op ad maven igen. Så er det tid til at prøve igen. Denne gang med effekt. Drengen bliver skræmt fra vid og sans. Og måske bliver monsteret også skræmt af sin egen evne til at skræmme drengen væk. For egentlig vil monsteret hellere spille spil med drengen og hygge sig. Monsteret må derfor stikke armen ned i sin mave, rydde op, og så kan monsteret og drengen fredeligt hygge sig sammen.

Erfaringer

1) Et monster der ikke skræmmer: Jeg viste eleverne i 1.B forsidebilledet og spurgte "er der noget at være bange for?". Der var ingen tvivl svaret var "nej". Adspurgte om hvorfor havde eleverne forskellige svar. "Den ser så sød ud, jeg vil bare kramme den", "Den ser mere nysgerrig ud", "Det ser faktisk ud som om den er bange". De læste altså både intentioner og følelser ind i monsteret, men ingen af dem havde med frygt/noget farligt at gøre.

2) Koblinger mellem det ydre og monsterets egenskaber: Nogle børn taler mest om monsterets ydre repræsentation, mens andre er mere optaget af monsterets adfærd og hvordan det kan gribe ind i børns liv. For nogle er det blodet under neglene og tænderne der skræmmer og gør monsteret til et monster, mens det for nogle er monsterets evne til at stjæle drømme (indgår ikke i fortællingen). Spørgsmålet er hvori det skræmmende og farlige består og som facilitator prøver jeg at favne begge perspektiver og koble dem, så vi fortsat er sammen om at undersøge, hvad der gør et monster til et monster.

3) Kan monstre lære at være søde? Har monsteret lært af sin erfaring, er monsteret blevet sød? Er alt fryd og gammen eller lurker monsterets 'sande'

natur under den ellers rare overflade; det som skræmmer, skaber kaos, og slår børn ihjel. Eleverne var splittet - kan vi stole på ham, tillidsfuldt åbne os op eller er det mistanken som guider os, frygten for at kaosset og at ondskaben stadig er der lige under overfladen?

4) Gør holdt og gentag ankerspørgsmålet: Jeg gør ikke holdt efter hver side og gentager ankerspørgsmålet. Jeg gør holdt, når der er en betydelig forskel i forhold monsteret eller drengens adfærd og deres relation. Det vitaliserer samtalen, fordi vores første udlægning enten må revurderes eller gentages ud fra ny viden og nye perspektiver. De fleste sider i bogen giver nye perspektiver og gør en forskel, så der må foretages en udvælgelse. Her følger nogle bud... Udfordringen er at finde en balance mellem de mange perspektiver og enkelte billeder og samtidig opnå en dybde i samtalen.

Forsiden Monsteret	S. 4+5 Monsteret argumenterer	s. 12+13 Monsteret gør klar til at æde drengen	s. 16-17 Drengen er i den mørke mave	s. 28+29 Monsteret skræmmer drengen	s. 32+33 Monsteret og drengen spiller domino
-----------------------	-------------------------------------	---	---	--	---

De filosofiske tematikker

1. Hvad er et monster? Det er et klassisk ontologisk spørgsmål, hvor vi prøver at definere og dermed også afgrænse 'et monster' fra andre ting i verden.
2. 'Det farlige' og spørgsmålet om det farlige er noget ved monsteret eller noget ved mennesket selv og den måde vi opfatter og/eller er i verden på.
3. Spørgsmål om forbindelserne mellem monsterets 'indre liv' og den 'ydre adfærd'. Hvordan hænger det sammen?

Filosofiske begreber

Forholdet mellem indre og ydre, kaos og orden, det farlige og skræmmende, virkelighed og fantasi, læring og forandring samt identitet.

Filosofiske Spørgsmål

Jeg har valgt at inddrage begrebet "bange", da det rummer kimen til og forbindelser til tre tematikker. Ankerspørgsmålet kan ændres undervejs. Jeg fandt ankerspørgsmål 2 frugtbart efter vi havde set den sidste side (*læs mere om ankerspørgsmål og indlejrede spørgsmål i "48 faciliteringsteknikker". Kan hentes på Tankespirerne.dk*).

Ankerspørgsmål 1: Er der noget at være bange for?

Ankerspørgsmål 2: Kan drengen have tillid til at monsteret vil være sød nu?

Indlejrede spørgsmål

1) Hvad er et monster

Er det vigtigt at kunne skræmme børn, når man er et monster?

Hvordan eller hvornår er monstre farlige? Er der tidspunkter, steder, situationer, hvor monstre er farlige/ikke-farlige?

Hvad skal der til for at noget er farligt? (adskil evt. mellem 'at se farlig ud' og at 'at have farlige egenskaber, intentioner' etc.)

Kan man karakteriseres som et monster, hvis man ikke kan skræmme nogen?

Er monstre farlige for alle, f.eks. dyr, voksne, børn?

Har man hver sit private monster eller er monstre noget vi deler?

Er monstre mest som mennesker eller dyr?

Hvad er farligst: en edderkop eller et monster?

Hvad er et monster?

2) Er der sammenhæng mellem det farlige og hvad vi anser som farligt

Kan et monster være farligt, selvom man ikke er bange for det?

Hvordan kan man vide om et monster er farligt?

Kan man virke ond men faktisk være god (eller omvendt)?

3) Det indre og det ydre

Er der en forskel på monsteret før og efter at drengen roder?

Burde drengen hjælpe monsteret?

Kan man hjælpe andre med at skabe orden eller kaos i deres indre?

Kan man se på monstre (eller mennesker), om der er kaos eller orden i deres indre?

Er monsteret det samme monster eller mere monster efter der er blevet rodet i dets indre?

Aktiviteter

Jeg har KUN konstrueret og udvalgt aktiviteter, som jeg tænker vil ruste eleverne bedre til den særlige filosofiske samtale, som bogen kan åbne for. Find flere aktiviteter i nedenstående undervisningsforløb.

Dialogisk læsning: <https://www.litteraturtildanskfaget.dk/2020/05/23/dialogisk-laesning-med-det-meget-meget-meget-farlige-monster/>

Før-læsning

1) Monster-leg: Lav en tableauøvelse, hvor eleverne på skift spiller monstre og børn (ide fra **Dialogisk læsning**).

Under-læsning

2) Holder monsterets argumenter? Monsteret giver flere begrundelser for hvorfor drengen burde være skræmt. Undersøg argumenterne - er de gode/mindre gode? Hvorfor virker de troværdige/utroværdige.

3) Fortæller billeder og tekst den samme historie? Læs teksten op uden at vise billedet. Spørg om der er noget at være bange for? Vis billedet og spørg, ændrer det på hvad I tænker - er der noget at være bange for?

4) Lad eleverne ændre billedet. Kan I tegne monsteret på en måde, så det virker mere eller mindre farligt.

5) En bange-kurve: Hæng siderne fra bogen op på tavlen i kronologisk rækkefølge, efterhånden som I har læst og talt om dem. Lav en "BANGE-kurve" på tavlen ud fra elevernes ja/nej svar til om der nu er noget at være bange for. Det giver et godt overblik.

Efter-læsning

6) Lav et farligt monster: Brug elevernes ideer om hvad det farlige er som inspiration til at designe et meget, MEGET farligt monster? I kan både undersøge de ydre og indre karakteristika for hvad det farlige er.

7) Vælg venner til et monster. Spred en masse figurer ud (3D eller på papir) og spørg til "hvem der kunne være en god ven for monsteret?"

8) Den varme stol - Tal med et monster: En-to elever spiller monster. De andre elever får tid til at udvælge et-to spørgsmål omkring monstre, som de

gerne vil have svar på. Monster-repræsentanterne svarer så godt, som de kan ud fra et monsterperspektiv (kan også finde indspas 'Før-læsning')

9) Inviter det Blå monster til STOR fest: Bamsen Simba (klassebamsen) inviterede til en STOR fest, hvor mange af karaktererne fra den litteratur, som vi allerede har læst, deltog. Spørgsmålet var om han også skulle invitere det Blå monster og hvad han kunne skrive eller sige til det blå monster, hvis han nu skulle invitere ham.

Tak fordi du hentede vores materiale, *Filosofiske litteratursamtaler med billedbøger – Det meget, meget farlige monster*.
Håber du, dine kollegaer og elever får glæde af det.

Dette materiale er udarbejdet af Tankespirerne.
Hvis du har spørgsmål eller kommentarer til vores materiale, er du meget velkommen til at skrive til os på tankespirerne@gmail.com.

Du kan også finde os på Facebook:

<https://www.facebook.com/tankespirerne/> og Tankespirerne.dk

Al kopiering, analogt og digitalt, af dette materiale eller dele deraf er tilladt i henhold til undervisningsinstitutionens aftale med Copydan Tekst & Node. Kopiering, der går ud over begrænsningsreglerne i aftalen med Copydan Tekst & Node, kan alene finde sted efter forudgående aftale med licensgiver'.

